

ความเห็นของบรรณาธิการ

การระบาดของโรคได้รับสารพิษจากเชื้อ *Clostridium botulinum* จากการรับประทานเนื้อกึ่งดิบครั้งนี้ ในช่วงแรกยังไม่แน่ใจว่าเนื้อกึ่งดิบจะก่อให้เกิดสารพิษนี้ขึ้นได้อย่างไร เนื่องจากมีข้อมูลสนับสนุนจากทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) เพียงว่าผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาทุกรายมีประวัติการรับประทานเนื้อกึ่งดิบ จึงได้มีการตั้งสมมติฐานไว้หลายประเด็น โดยประเด็นหนึ่งที่น่าจะสนับสนุนคือ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เพาะเชื้อพบ *Clostridium botulinum* และตรวจพบความเป็นพิษต่อ Botulinum toxin ในอุจจาระและซีรัมของผู้ป่วยหลายราย นอกจากนี้ยังตรวจพบเชื้อ *Clostridium botulinum* ในปริมาณมากในตัวอย่างเนื้อกึ่งดิบที่เหลือ (ซึ่งเป็นชิ้นเนื้อบริเวณที่มีลักษณะคล้ายใบหูของกุ้ง) ทั้งนี้สาเหตุอาจเกิดจากการปนเปื้อนของดินที่มีเชื้อหรือสปอร์ของเชื้อ *Clostridium botulinum* ในกระบวนการฆ่าและชำแหละกุ้งที่ไม่สะอาดดีพอ ประกอบกับความเชื่อของชาวบ้านที่นิยมทิ้งเนื้อไว้ให้มีกลิ่น หรือหมักในที่อับ ก่อนนำมารับประทาน ทำให้เชื้อ *Clostridium botulinum* สามารถเจริญเติบโตและสร้างสารพิษขึ้นมา จนก่อให้เกิดโรคในกลุ่มคนที่รับประทานลาบเนื้อกึ่งดิบ

ในปี พ.ศ. 2549 เกิดการระบาดของอาหารเป็นพิษ ที่มีสาเหตุจากสารพิษของเชื้อ *Clostridium botulinum* ขึ้น 2 ครั้ง ในช่วงเวลาห่างกันเพียง 3 เดือน ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดการระบาดคือ การบริโภคอาหารที่ไม่ผ่านการปรุงสุก และเนื่องจาก Food-borne Botulism มีอัตราตายสูง แต่สามารถป้องกันได้ เพื่อความปลอดภัยของประชาชน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจึงควรดำเนินการป้องกันล่วงหน้า ดังนี้

1. การสุศึกษาและประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน โดยเฉพาะพื้นที่ที่ยังนิยมการบริโภคอาหารแบบสุก ๆ ดิบ ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภค ได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยต่อชีวิต
2. เฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด หากพบผู้ป่วย ที่มีอาการเข้าข่ายโรค Botulism ให้รายงานทันที และรีบสอบสวนหาสาเหตุ และหากต้องการ Botulinum Antitoxin ให้ประสานขอการสนับสนุนจากสำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

โดย อุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล* และนายแพทย์อัสดง วรรณจักร**
สำนักโรคติดต่อวิทยา กรมควบคุมโรค ** โรงพยาบาลเชียงคำ พะเยา

สถานการณ์โรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์

สถานการณ์โรค/ภัย ที่สำคัญ

สัปดาห์ที่ 29 ระหว่างวันที่ 16 - 22 กรกฎาคม 2549

(Situation of Priority by Disease Under Surveillance, 29th Week, July 16 - 22, 2006)

✍ รายงานโดย อัญชนา วากัส Anchana Waqas

กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ Communicable Disease Epidemiological Section

สำนักโรคติดต่อวิทยา Bureau of Epidemiology

✉ chana59@hotmail.com

สถานการณ์โรคเร่งด่วนสัปดาห์ที่ 29 จากรายงานที่ได้รับในสัปดาห์นี้ (16 – 22 กรกฎาคม 2549) ไม่พบจำนวนผู้ป่วยที่เพิ่มขึ้นอย่างผิดปกติ เมื่อเทียบกับสัปดาห์ที่แล้ว และ ค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี โรคที่น่าสนใจ ในระยะนี้ คือ ปอดบวม และ ไข้หวัดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่เคยมีไข้หวัดนกระบาดในสัปดาห์ก่อน